

**POD
LUPOU**

Grantová agentura České republiky
Evropská 2589/33b
160 00 Praha 6

www.GACR.cz

2. vydání
Praha, říjen 2022
Neprodejná publikace

VÁŽENÍ PŘÁTELE VĚDY,

díky základnímu výzkumu získáváme nové poznatky, které nejen rozšiřují hranice poznání, ale také pomáhají překonávat výzvy, před kterými jako lidstvo stojíme. Posláním GA ČR je podporovat ten nejlepší základní výzkum ve všech vědních oblastech.

Na výzkum poskytujeme každoročně přes 4 miliardy korun. Podpora je poskytována formou grantů, které vědci získávají na řešení svých projektů. Ročně jich podpoříme několik set z více než 3 000 obdržených návrhů projektů – na jejich hodnocení se podílí přes 400 českých i zahraničních odborníků.

Vědci v různých fázích kariéry mají různé potřeby – pro začínající vědce jsou určeny granty POSTDOC INDIVIDUAL FELLOWSHIP a JUNIOR STAR, naopak zkušení vědci mohou získat financování projektu EXPRO. Bez omezení se mohou vědci ucházet o financování standardních projektů, které tvoří základ naší grantové podpory už od roku 1993. Stále také rozšiřujeme mezinárodní spolupráci, díky které je možné financovat společný výzkum badatelů z více zemí.

Tato brožura má za účel vás seznámit s rolí GA ČR, jejími soutěžemi, hodnotícím procesem, ale i dalšími důležitými tématy, jako je například koncept odpovědného výzkumu, a to včetně podpory rovných příležitostí.

Přeji příjemné čtení

doc. RNDr. **Petr Baldrian**, Ph.D.
předseda GA ČR

Grantová agentura České republiky (GA ČR) je jediná instituce v ČR, která poskytuje účelovou podporu výhradně na projekty základního výzkumu.

V rámci vyhlášených soutěží financuje vědecké projekty jak erudovaných vědců a týmů, tak mladých a začínajících badatelů. Na základě několikastupňového transparentního výběrového procesu jsou každý rok podpořeny stovky výzkumných projektů.

CÍLE GA ČR

Financovat vědecké projekty základního výzkumu

Vytvářet **vhodné a atraktivní podmínky pro vědce**

Podporovat a dále rozšiřovat **mezinárodní vědeckou spolupráci**

GA ČR V ČÍSLECH

4,7 mld. Kč rozpočet GA ČR

1993 vypsaní prvních výzev

200+ institucí zapojeno

20 000 projektů podpořeno

Standardní projekty

Projekty tvoří základní druh podpory GA ČR, každý rok jich je financováno několik stovek.

 2-3 roky trvání projektů

 pro všechny badatele a jejich týmy

 nejvyužívanější grantová soutěž

1993 první výzva

POSTDOC INDIVIDUAL FELLOWSHIP

Nejnovější skupina grantů zaměřená na vědce, kteří nedávno dokončili doktorské studium.

2021 první výzva

 pro badatele do 4 let od získání doktorátu

 VÝJEZDOVÝ GRANT
řešitelé stráví dva roky na zahraničním pracovišti a poté rok na pracovišti v ČR

 PŘÍJEZDOVÝ GRANT
badatelé působící v zahraničí stráví tři roky na českém pracovišti

VÝBĚROVÝ PROCES

1 Podání návrhu projektu

3 Dva až tři zpravodajové a dva posuzovatelé, kteří jsou odborníci na dané téma, hodnotí projekt

5 Hodnocení panelů posoudí oborová komise a shodne se na klasifikaci projektu

7 Panely projednají všechna hodnocení a navrhnou pořadí projektů

9 Předsednictvo rozhodne o financování projektu

2 Kontrola formální správnosti

4 Panelisté posoudí projekt a hodnocení zpravodajů a posuzovatelů

6 Návrh projektu, který postoupil, hodnotí další odborníci ze zahraničí

8 Oborová komise projedná návrhy panelů a stanoví konečné pořadí

10 Realizace projektu

O HODNOCENÍ

5 oborových komisí tvořených předsedy a místopředsedy panelů

3 000+ návrhů projektů každý rok

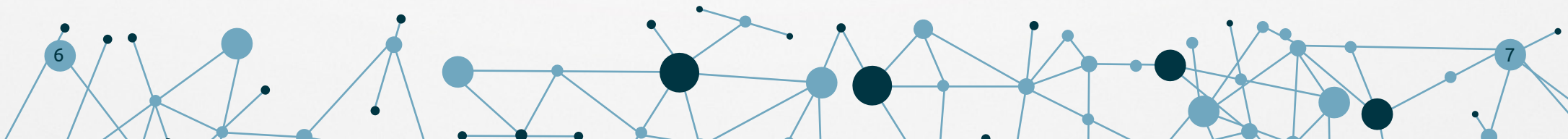
39 panelů zaměřených na jednotlivé obory

400+ panelistů doporučených vědeckými institucemi

”

Neexistuje financovaný projekt, který by neprošel zahraničním hodnocením.

“

JUNIOR STAR

Vysoce výběrové projekty určené pro excelentní začínající vědce, kteří již mají i zahraniční zkušenosti.

 5 let trvání projektů

 do 8 let od ukončení doktorátu

až **25** mil. Kč na řešení projektu

 možnost řešit vlastní vědecká témata

EX|PRO

Cílem grantů je přinést průlom ve svém oboru - jedná se o tzv. high risk/high gain projekty.

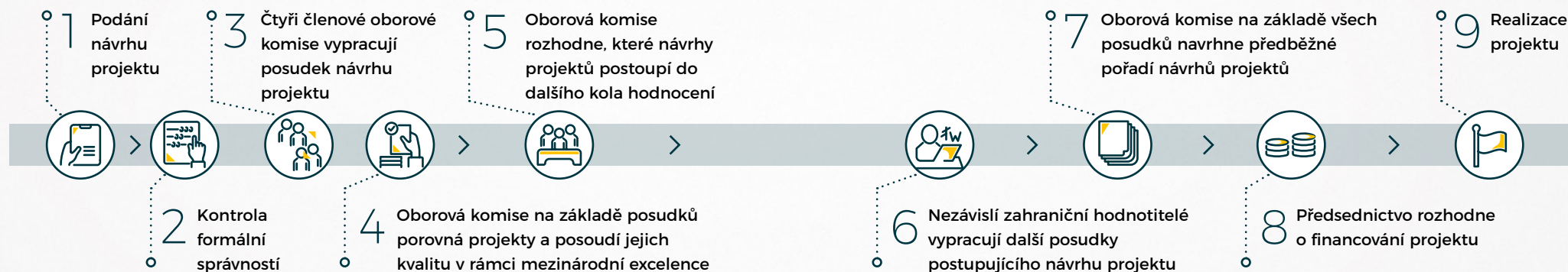
 5 let trvání projektů

 vysoce výběrové a určené pro excelentní vědce

až **50** mil. Kč na řešení projektu

2018 první výzva

VÝBĚROVÝ PROCES

O HODNOCENÍ

8 oborových komisí složených výhradně ze zahraničních odborníků

”

Doktorandi jsou nedílnou součástí vědeckých týmů ve většině projektů. Díky projektům velká část z nich obhájí i disertační práce.

“

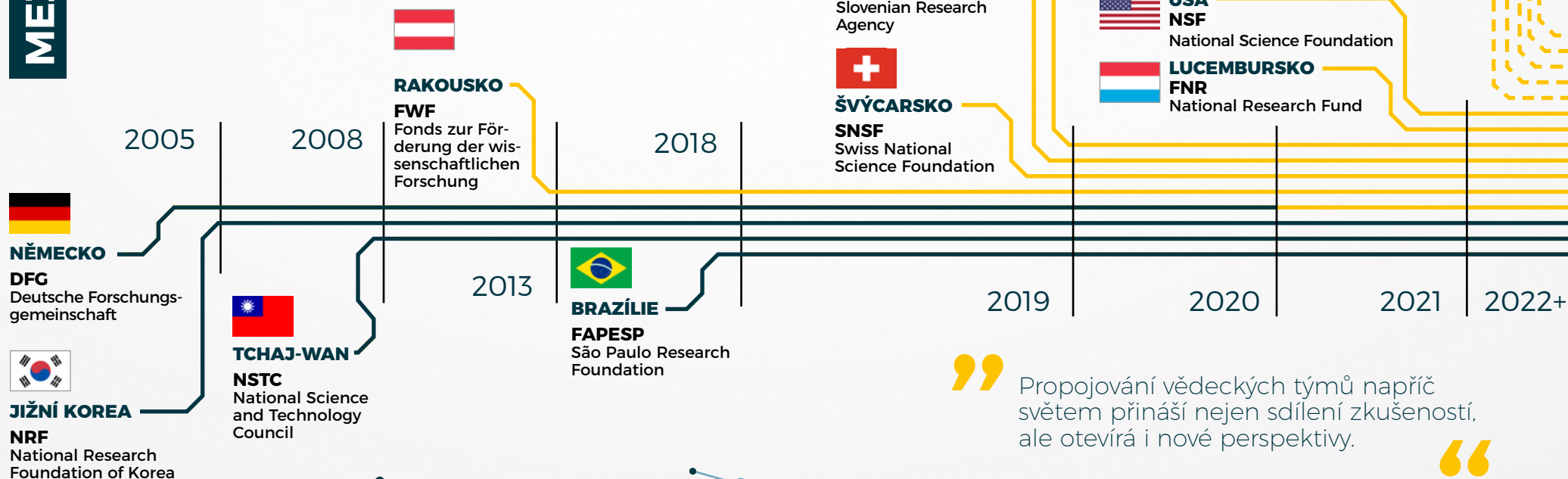
V současnosti rozvíjíme možnosti, které českým vědcům umožní řešit projekty společně s badateli z jiných zemí. Mezinárodní spolupráce hraje stále větší roli i v rámci rozpočtu GA ČR. Pracujeme na tom, abychom v dohledné době nabídli vědcům ještě více možností propojení.

Cílem iniciativy Weave je propojit 12 evropských institucí na principu Lead Agency. Díky tomu budou moci spolupracovat vědecké týmy až ze tří zemí. Další instituce se v budoucnu do iniciativy pravděpodobně přidají.

ROZVOJ SPOLUPRÁCE

10 mezinárodních partnerství **5+** nových partnerství do roku 2025

LEGENDA:

Lead Agency spolupráce
Financovány jsou projekty, které hodnotí a doporučí pouze jedna agentura, která je v roli Lead Agency.

Plánovaná Lead Agency spolupráce v rámci Weave
Rozšíření proběhne do roku 2025.

Bilaterální spolupráce
Každá z institucí hodnotí návrh projektu a financují se pouze ty projekty, na kterých se obě agentury shodnou.

” Propojování vědeckých týmů napříč světem přináší nejen sdílení zkušeností, ale otevírá i nové perspektivy. “

Cena předsedy GA ČR je udělována jako ocenění mimořádných výsledků dosažených při řešení grantových projektů. Prestižní událost je každoročně spojena se zájmem médií. Řešitelé často získávají za výsledky své práce i jiná ocenění.

O CENĚ

Laureáti Cen předsedy jsou každoročně vybíráni na základě doporučení několika stovek vědců, kteří se podílí na hodnocení projektů financovaných GA ČR.

Do užšího výběru jsou vybrány desítky vynikajících projektů z pěti oblastí základního výzkumu:

Technické vědy

Vědy o neživé přírodě

Lékařské a biologické vědy

Společenské a humanitní vědy

Zemědělské a biologicko-environmentální vědy

CENA PŘEDSEDY V ČÍSLECH

85
oceněných laureátů k roku 2022

100 000 Kč
finanční odměna pro každého laureáta

2003
začátek tradice udílení

”

Dvacet procent ukončených projektů je každý rok hodnoceno jako vynikajících. Z nich jsou dále vybírány ty úplně nejlepší pro ocenění předsedou GA ČR.

“

LAUREÁTI Z PŘEDCHOZÍCH LET

2022

doc. Ing. Filip Šroubek, Ph.D., DSc.
M.Sc. Asa Gholizadeh, Ph.D.
doc. Ing. Václav Veverka, Ph.D.
Mgr. Petr Plecháč, Ph.D. & Ph.D.
prof. RNDr. Martin Reichard, Ph.D.

2021

doc. RNDr. Martin Pivokonský, Ph.D.
prof. Ing. Vladimír Šindelář, Ph.D.
RNDr. Zdeněk Lánský, Ph.D.
prof. Mgr. Klára Šedová, Ph.D.
prof. Mgr. Marek Eliáš, Ph.D.

2020

RNDr. Michal Pavelka, Ph.D.
Judit E. Šponerová, Ph.D.
Dr. rer. nat. Leoš Shivaya Valášek, DSc.
Mgr. Aleš Březina, Ph.D.
RNDr. Terezie Mandáková, Ph.D.

2019

doc. Ing. Zdeněk Sofer, Ph.D.
doc. RNDr. Jiří Bruthans, Ph.D.
doc. MUDr. Mgr. Marek Mráz, Ph.D.
PhDr. Václav Štětka, Ph.D.
Mgr. Robert Černý, Ph.D.

2018

doc. Ing. Jiří Houška, Ph.D.
Mgr. Jakub Švenda, Ph.D.
doc. RNDr. Aleš Panáček, Ph.D.
PhDr. Alena Volrábová, Ph.D.
RNDr. Petr Kopáček, CSc.

2017

Mgr. Gabriela Blažková, Ph.D.
prof. Ing. Jiří Kopáček, Ph.D.
Mgr. Ivana Orlitová, Ph.D.
Dr. Ing. Michaela Rumlová
prof. Ing. Lukáš Sekanina, Ph.D.

2016

PhDr. Alena Hadravová, CSc.
Dr. Michail Kotsyakis, Ph.D.
RNDr. Kateřina Kůsová, Ph.D.
prof. Dr. Ing. Tomáš Vampola

2015

prof. PhDr. Jan Klápště, CSc.
doc. Mgr. Richard Štefl, Ph.D.
prof. David Storch, Ph.D.
prof. Ing. Václav Švorčík, DrSc.

2014

Mgr. Vítězslav Bryja, Ph.D.
prof. Ing. Jiří Čejka, DrSc.
Mgr. Michal Fárník, Ph.D.
prof. RNDr. Vojtěch Novotný, CSc.

2013

RNDr. Monika Dolejská, Ph.D.
Mgr. Martina Galetová, Ph.D.
MUDr. Robert Jech, Ph.D.
prof. RNDr. Petr Klán, Ph.D.

2012

prof. RNDr. Milan Chytrý, Ph.D.
Ing. Mgr. Martin Lux, Ph.D.
Olexandr Stupakov, Ph.D.
Mgr. Libor Barto, Ph.D.

2011

doc. Mgr. Radim Filip, Ph.D.
prof. Ing. Pavel Ripka, CSc.
RNDr. Bořivoj Vojtěšek, DrSc.
RNDr. Michael Komárek, Ph.D.

2010

Ing. Vít Novák, CSc.
RNDr. Aleš Stuchlík, Ph.D.
Mgr. Jan Štochl, Ph.D.
Mgr. Radan Slavík, Ph.D.

2009

doc. Ing. Ladislav Bocák, Ph.D.
doc. Ing. Jan Macháč, DrSc.
prof. Ing. Evžen Kočenda, Ph.D.
Mgr. David Matějček, Ph.D.

2008

RNDr. Petr Baldrian, Ph.D.
RNDr. Bořivoj Vojtěšek, DrSc.
doc. RNDr. David Vokrouhlický, DrSc.
Ing. Václav Dvořák, Ph.D.

2007

prof. Ing. Jan Flusser, DrSc.
prof. RNDr. Ivan Raška, DrSc.
prof. RNDr. Vojtěch Novotný, CSc.
doc. Mgr. Radim Filip, Ph.D.

2006

doc. Ing. Vladislav Oliva, CSc.
Mgr. Vlada Filimonenko, Ph.D.
doc. PhDr. František Čapka, CSc.
prof. RNDr. Zdeněk Němeček, DrSc.

2005

prof. RNDr. Viktor Brabec, DrSc.
Ing. Josef Fulka, DrSc.
RNDr. Pavel Svoboda, CSc.
Mgr. Lenka Řezníková, Ph.D.

2004

RNDr. Aleš Kovařík, CSc.
Ing. Jiří Rais, CSc.
doc. RNDr. Marian Fabian, DrSc.

2003

MUDr. Jan Bureš, DrSc.
Mgr. Jiří Macháček, Ph.D.
prof. Ing. Zdeněk Bittnar, DrSc.
doc. RNDr. František Marec, CSc.

GA ČR uplatňuje principy Odpovědného výzkumu a inovací (Responsible Research and Innovation – RRI) v řadě oblastí.

ETIKA

GA ČR bere etické aspekty vědy a výzkumu velmi vážně. Nad rámec zákonných norem jsou řešitelé, hodnotitelé, ale i zaměstnanci zavázáni dodržovat etické kodexy GA ČR.

Etický kodex pro řešitele projektů:

- zásady výzkumné práce
- vztah ke spolupracovníkům
- publikační etika

Etický kodex pro hodnotitele:

- objektivita a transparentnost
- mlčenlivost
- předcházení střetu zájmů

INSURE

Interdisciplinary Support of Research Ethics
Interdisciplinární podpora etiky výzkumu

GA ČR je aplikačním garantem projektu INSURE realizovaným na Masarykově univerzitě.

CÍLE PROJEKTU

- definování etických standardů v jednotlivých vědních oblastech
- poskytování podpory etiky výzkumu pro výzkumné organizace

OPEN SCIENCE

Otevřený přístup ve vědě vede ke zlepšování kvality a spolehlivosti výsledků. Řešitelům projektů financovaných GA ČR proplácíme náklady na publikace ve formátu Open Access. Zaměřujeme se také na podporu otevřených dat.

GENDEROVÁ TÉMATIKA

GA ČR dlouhodobě vytváří podmínky pro rovné uplatnění žen a mužů, pro kombinaci vědecké práce a rodičovství i péči o blízké.

Možnost snížení úvazku nebo přerušení řešení projektu

Možnost zahrnout náklady na péči o děti do projektu

Posuzování rozvoje lidských zdrojů u příjemců

DŮLEŽITÉ DOKUMENTY

Orientální průvodce mateřstvím a rodičovstvím v zadávacích dokumentacích GA ČR

Aktualizovaný dokument, v kterém zájemci najdou souhrn všech relevantních opatření a úprav

Doporučení pro poskytovatele podpory VaVal k řešení pracovních podmínek v oblasti výzkumu

Metodická příručka Národního kontaktního centra - gender a věda Sociologického ústavu AV ČR, v. v. i.

Genderovou problematiku reflektujeme také v každoročních Zprávách o činnosti GA ČR.

SNIŽOVÁNÍ ADMINISTRATIVY

- veškerá komunikace (včetně podepisování smluv) s GA ČR je možná online
- zkrátili jsme formuláře a další dokumenty
- dodatky ke smlouvě je nutné uzavřít pouze v případě významných změn

PŘEDSEDNICTVO

- schvaluje vyhlášení veřejných soutěží
- rozhoduje o udělení grantů na základě hodnocení odborníků
- koordinuje činnost poradních orgánů a jmenuje jejich členy

Předsednictvo je jmenováno vládou ČR a je složeno z pěti členů, jejichž funkční období je čtyřleté s možností jmenování nejvýše na dvě funkční období.

VĚDECKÁ RADA

- navrhuje ustavení a zaměření oborových komisí
- navrhuje druhy grantových soutěží a jejich zaměření
- vyhodnocuje vědeckou úroveň GA ČR

Vědecká rada je koncepčním orgánem. Má dvanáct členů, které jmenuje vláda. Členové jsou jmenováni nejvýše na dvě čtyřletá funkční období.

KONTROLNÍ RADA

- kontroluje rozdělování finančních prostředků
- projednává stížnosti na hodnocení návrhů projektů nebo jejich řešení
- předkládá předsednictvu závazná stanoviska

Kontrolní rada má deset členů, které jmenuje Poslanecká sněmovna. Funkční období členů rady je čtyřleté s možností jmenování nejvýše na dvě období.

KANCELÁŘ

- spravuje návrhy grantových projektů a databázi oponentů
- sestavuje návrh rozpočtu
- organizačně zajišťuje spolupráci s partnerskými organizacemi

Kancelář řídí ředitel jmenovaný předsedou GA ČR.

Zemědělské a biologicko-environmentální vědy

doc. RNDr. Petr Baldrian, Ph.D.
PŘESEDNA

Technické vědy

prof. Ing. Martin Hartl, Ph.D.

Vědy o neživé přírodě

RNDr. Alice Valkárová, DrSc.

Lékařské a biologické vědy

prof. MUDr. Mgr. Milan Jirsa, CSc.

Společenské a humanitní vědy

doc. PhDr. Martina Hřebíčková, Dr., DSc.

prof. Ing. Jaroslav Doležel, DrSc.
PŘESEDNA

prof. Ing. František Štěpánek, Ph.D.
MÍSTOPŘESEDNA

prof. Dr. Ing. Jan Černocký

prof. RNDr. Pavel Exner, DrSc.

prof. Ing. Štěpán Jurajda, Ph.D.

doc. Dr. Phil. Rudolf Kučera, Ph.D.

prof. Bengt J. F. Nordén, Dr. mult.
honFRSC

prof. RNDr. Michal Otyepka, Ph.D.

prof. Jana Roithová, Ph.D.

prof. Avner Shaked, Ph.D.

prof. MUDr. Aleksí Šedo, DrSc.

prof. MUDr. Jiří Zeman, DrSc.

prof. Ing. Stanislav Labík, CSc.
PŘESEDNA

prof. Ing. Jan Roda, CSc.
MÍSTOPŘESEDNA

prof. MUDr. Pavel Boštík, Ph.D.

doc. JUDr. Ing. Zdeněk Dufek, Ph.D.

prof. Ing. František Hrdlička, CSc.

prof. Mgr. Libor Jan, Ph.D.

prof. PhDr. Jiří Mikulec, CSc.

prof. Ing. Ivo Provazník, Ph.D.

prof. Ing. Vladimír Smejkal CSc., LL.M.

prof. PhDr. Hana Vykopalová, CSc.

Na provoz GA ČR putuje pouze 2,7 % z celkového rozpočtu. Náklady na správu projektů, vybírání návrhů a další aktivity jsou tak velmi nízké ve srovnání s obdobnými zahraničními agenturami, a to při zachování vysoké kvality.

Grantová agentura České republiky včasně zareagovala na opatření vlády spojená s pandemií koronaviru a snažila se vědecké obci maximálně vycházet vstříc. Předsednictvo GA ČR průběžně přijímalo a upravovalo řadu pravidel pro realizaci projektů.

HLAVNÍ PŘIJATÁ OPATŘENÍ

prodloužení doby pro podání návrhů projektů

flexibilnější možnost změny pracovních úvazků

volnější využívání prostředků grantu - například zahrnutí cestovních nákladů za neuskutečněné pracovní cesty či storno-poplatků

umožnění prodloužení řešení

GA ČR pro začínající vědce a vědkyně

Jaké soutěže jsou vhodné pro badatele na začátku kariéry?

Co má obsahovat návrh projektu?

Jak se rozhoduje, které projekty získají podporu?

Jak GA ČR zohledňuje mateřství a rodičovství?

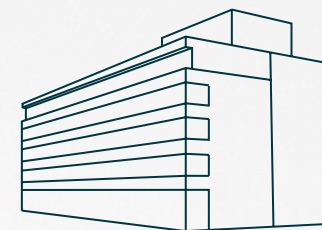
...a další témata v přehledné publikaci

gacr.cz/gacr-pro-zacinajici-vedce

KDE NÁS NAJDETE?

Grantová agentura
České republiky
Evropská 2589/33b
Praha 6 160 00

KDE SE DOZVÍTE NEJNOVĚJŠÍ INFORMACE?

www.GACR.cz

[facebook.com/
GrantovaAgenturaCR](https://facebook.com/GrantovaAgenturaCR)

POTŘEBUJETE PORADIT?

Po-Čt 9:00-16:00, Pá 9:00-15:00

+420 227 088 841

+420 227 088 861

info@gacr.cz

www.GACR.cz